

Little Senegal

Rachid Bouchareb, 2001

Alloune és un vell senegalès que s'embarca en un viatge identitari cap a Amèrica tot seguint les petges dels seus avantpassats esclaus

Rachid Bouchareb és francès d'origen argelí. Abans de dirigir la seva primera pel·lícula l'any 1985 havia dirigit alguns curtmetratges i havia treballat per a la televisió. Com a productor ha produït *L'humanité* o *West Beirut*. Però ell és sobretot guionista. En aquesta pel·lícula descriu les dificultats que rodegen les vides d'un grup d'africans en la seva lluita per tractar de sobreviure en la jungla d'asfalt del barri de Harlem.

La ferida africana

Little Senegal és molt més que una pel·lícula antiracista. És la història de la ferida africana i de la seva difícil curació. És una història senzilla i directa, personal, sense grans ambicions: ni vol llançar-nos una càrrega de profunditat ni cap missatge estremidor. És la història d'un vell, simpàtic, que inicia una mena de viatge d'Ulisses per trobar les persones i els familiars que li descobreixin les seves arrels. Ell és Alloune, un home gran i cult senegalès que treballa en una mena de museu al seu país, un espai que

ensenyava als turistes i que era l'antiga presó on els seus avantpassats eren embarcats com a esclaus en vaixells que els duïen a Amèrica. Entrescat a reconstruir el seu arbre genealògic, descobreix que els seus avantpassats van ser venuts a uns tractants d'esclaus de Carolina del sud, i que el seu cognom, Robinson, és el cognom que van donar els amos nordamericans als seus familiars. Les seves recerques el porten a Nova York, on viu un nebot seu, Hassan, que és taxista. Amb Hassan i la seva xicota, la Barim, compartirà un petit pis a Harlem, mentre coneix la Ida Robinson, de qui pensa pot ser un familiar seu.

Però Harlem és un petit Senegal ple de violència i desesperació, que no es reconeix en els seus orígens africans. Tot plegat esdevé una confrontació entre realitat i desigs, entre somnis i oblit.

Missatge antiracista

Hem dit que el racisme no era el tema, però entre els missatges de la

pel·lícula sí que hi és present. Amèrica és l'escenari on es manifesta la confrontació entre personatges molt diferenciats, però que al mateix temps tenen un mateix origen, que és Àfrica. Però tot i el mateix color de pell, i el mateix origen, actualment s'ha establert una diferència entre els afroamericans i els africans que fa difícil una reconciliació. S'està parlant de noves formes de racisme, no com una cosa només entre blancs i negres, sinó com un afer que afecta altres grups i, ja ho sabem, tot depèn dels diners que tinguem a la cartera.

La pel·lícula reflexa la trobada de dues cultures amb un origen comú que ara estan separades per la incomprensió. Un seguit d'històries paral·leles i secundàries reforcen aquesta idea principal: són les petites històries de violència, drogues, desesperació en el gueto en què viuen, lluny de l'Amèrica rica. Contradiccions! Alloune, però, també descobrirà una relació d'amor autumnal plena de bells i emocionants

matissos. Tot un missatge que contagia il·lusió, esperança i lirisme.

L'estètica i els actors

Estèticament és també senzilla. Està rodada a Senegal i a Nova York. No podríem qualificar-la d'austera, sinó mancada de recursos, però no per això els carrers buits i mullats de Nova York són menys plens de significacions. Queda reforçat per uns actors naturals, també senzills, emocionats a cada fotograma, que donen vida a uns personatges que no són plans. Al contrari, hi ha zigzagues en la seva conducta, dubtes i bondats, debilitats i fins i tot una entranyable ingenuïtat. El paper principal, el d'Alloune, el fa un actor que procedeix del teatre (Sotigui Kouyate) i, per exemple, els personatges que trobem a Àfrica (bibliotecaris, treballadors de les plantacions) van interpretar-se a ells mateixos.

En conjunt és una pel·lícula amable, per la senzillesa de l'exposició, per la sinceritat dels protagonistes i per l'autenticitat del que s'hi mostra. Sens dubte, va ser una de les sorpreses agradables del Festival de Cinema de Berlín l'any 2001, en el qual es presentava en la secció oficial. La pel·lícula es va passar precedida d'un curt, un retrat sobre la vida dels esclaus negres a l'Àfrica, com a introducció al que més tard es va veure. Ha estat considerada com la pel·lícula dels problemes racials més versemblant, accessible i lliure de tòpics que s'ha fet en el cinema actual. Fou candidata per Argèlia als Oscar de parla no anglesa i va aconseguir el premi FIPRESCI al Festival de Cinema de Valladolid l'any 2001 i el premi del Festival de Cinema Africà de Milà.

Fitxa tècnica

Equip tècnic

Direcció: Rachid Bouchareb

Guió: Rachid Bouchareb, Olivier Lorelle

Producció: Rachid Bouchareb, Jean Béhat

Fotografia: Benoît Chamailard, Youcef Sahraoui

So: Frédérique Delmieren

Música: Safy Boutella

Muntatge: Sandrine Deegen

Vestuari: Pierre Matard

Nacionalitat: Algèria, França, Alemanya

Any: 2001

Durada: 97 minuts

Equip artístic

Sotigui Kouyaté: Alloune

Sharon Hope: Ida

Roschdy Zem: Karim

Karim Taoré: Hassan

Adetoro Makinde: Amaralis

Adja Diarra: Biram

Malaaika Lacario: Eileen

Deen Badarou: Mohamed, taxista

Ismail Bashey: foreman

Eloi Cloy: curator

Toy Connor: noia

Daryl Edwards: customer

Ron C. Jones: Westley

Filmografia

2001

Little Senegal

1994

Poussières de vie

1991

Cheb

1985

Bâton rouge